



2005. ÉVI

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ



VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ (rövidített változat)

2004-ben miniszteri döntés született, hogy a Hagyományok Háza marad a Corvin téren. A döntés része, hogy hosszú távra, a Magyar Művelődési Intézettel közösen tervet készítettünk az épület rekonstrukciójára, amelynek az első fázisa a külső homlokzat rendbetétele. 2005-ben elindulhatott végre a rég óhajtott rekonstrukció. Saját erőből, bevételből kialakítottuk közösségi termünket, ahol táncház, táncitanítás, kurzusok tarthatók, majd az Állami Népi Együttes jelmeztárának elköltöztetésével megszületett a kézműves műhelyek megfelelő helye az intézményben. A színházterem színpadát kibővítettük a zenekari árok megszüntetésével, kicseréltük a kopott szőnyegpadlót és a székek is új kárpítot kaptak.

2005-ben a Minisztérium elfogadta az Alapító Okiratunk módosítását és a változások átvezetését a módosított SzMSz-ünkbe.

2004. szeptemberében értesültünk arról, hogy a NIT-tel együtt egy Országos Népi Iparművészeti Múzeumot is kaptunk, mely a gyakorlatban nem létezett. Azóta minisztériumi segítséggel és ellenőrzéssel a gyűjtemény átadás-átvétele lezárult, intézkedési tervet dolgoztunk ki a hiányosságok felszámolására, melynek végrehajtását azonban a pénztelenség gátolja.

A 2005-ös évben folytatódott az intézményi költségvetésen belül a korábbi tendencia: ma a személyi:dologi költségvetési arány 2/3.1/3. A dologi megszorítások miatt szakmai tevékenységünk szűkül be, ráadásul az üzemeltetési – fenntartási költségeink az áremeléseknek „köszönhetően” jelentősen nőnek.

A kommunikációs területet erősítve, a PR- és marketingmunkát 2005-től Ferencz Mária vezeti, menedzserigazgatóként.

A minisztériumi céltámogatásokból jórészt a minimális beruházási-felújítási keretünket tudtuk csak megerősíteni (informatikai eszközbeszerzés, tisztasági festések, kommunikáció). Noha nagyon nehéz körülmények között, de tartani tudtuk a már megszokott évi két bemutatót, hiánypótló kiadványaink pedig megjelentek a szakboltok polcain a Hangvető társulással való együttműködésünknek köszönhetően. Velük, valamint a Népművészeti Egyesületek Szövetségével együttműködve sikerült megnyitni a szomszédságunkban a Mesterportát, ahol kiadványaink is teljes körűen megtalálhatók.

Fentiekén kívül az intézményben a belső erőforrásokat feltérképezve a szakmai munka hatékonyságának növelésével, a rendelkezésre álló források jobb kihasználásával, több pályázattal próbáltuk fokozni tevékenységünk intenzitását.

Munkánk során szoros kapcsolatot alakítottunk ki felügyeleti szervünk munkatársaival valamint a vidéki társintézményekkel, civil szervezetekkel és általánosságban elmondható, hogy az intézményünk szakmai presztízse emelkedett.

Budapest, 2006. január 31.

FŐIGAZGATÓSÁG

A Főigazgatóság szervezete 2005-ben átalakult. Az általános intézményi szintű feladatok – központi ügyvitel, protokoll, PR-tevékenység, intézményi kommunikáció – közül kiemelt jelentősége van az intézményen belüli kommunikációnak. A Tárak munkájának összehangolása érdekében minden intézményi egységnél (Tárnál) dolgozik egy főigazgatósági munkatárs (tármenedzser).

A hirdetési és reklámtevékenység, a műsor- és közönségszervezés – különösen a Magyar Állami Népi Együttes (MÁNE) vonatkozásában – jelentős része a Főigazgatóság munkájának.

A Főigazgatóság átszervezése, az új munkatársak felvétele ill. a munkakörök átszervezése a várakozásoknak megfelelően hatékonyabbá tette a PR-tevékenységet is. A Hagyományok Háza immáron bejáratott sajtókapcsolatokkal, jól működő intézményi kapcsolatokkal rendelkező, saját arculatú állami intézménnyé vált. 2005. januártól minden hónap elején kiadásra került a Hagyományok Háza programja Programajánló néven.

A Páratlan Péntek sorozat – a Hagyományok Háza Táncháza – tovább folytatódott, szervezését a Főigazgatóság munkatársai végezték.

Az év utolsó harmadában a Tengertánc pályázati program előkészítése volt kiemelt feladat. Különösen a Tengertánc-IV. program esetében kell kiemelni a Hagyományok Háza munkáját.

Évvégén került sor – a civil szervezetekkel való egyeztetés és közös fellépés következményeként – a táncháza és népzenei rendezvények szerzői jogi helyzetének tisztázására és ennek kapcsán együttműködési megállapodás megkötésére az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesülettel, ennek köszönhetően 2006-ban nem kell szerzői jogdíjat fizetni a Kárpát-medencei népzenei játszó táncházaknak

2005-től a kiadványok körüli teendők a Főigazgatósághoz tartoznak. Belső és külső munkatársakkal együttműködve 2005-ben 11 kiadvány jelent meg:

MAGYAR ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES **(Művészeti Tár)**

A Magyar Állami Népi Együttes 2005. évi munkájában mindinkább érvényesült az az évekkel ezelőtt meghatározott művészeti koncepció, miszerint elsőrendű és kiemelt feladat hagyományos kultúránk korszerű és mai formában való színrevitele, a különböző műfajok határozott és karakteres szétválasztása és megjelenítése, valamint a „nyitott műhely” koncepció, mely teret ad minden olyan alkotó számára, aki a Magyar Állami Népi Együttes alapküldetésével, filozófiájával egyetért, és magas művészi fokon kiteljesíti azt.

A 2005. évben 11 műsor került forgalmazásra, összesen 146 előadás alkalmával, 51 022 nézőelőtt. Az előadásokból 128 belföldi (44 152 fő néző) és 18 külföldi előadás (6870 néző) volt.

Az együttes 2005-ben külföldön öt országban, tizennyolc alkalommal, ötféle műsorral szerepelt. Hollandiában részese volt a Hollandiai Magyar Évad záró rendezvényeinek. Járt Moszkvában az Oroszországi Magyar Évad vendégeként. Műsorokat adott Pekingben és Bukarestben, kapcsolódva a magyar miniszterelnök látogatásaihoz. Erdélyben három előadást tartott a határon túli magyar közönségnek. 2005 nyarán a Naplegenda című előadással zárta a nagyhagyományú ohridi (Macedónia) Nyári Fesztivált.

Új bemutatók:

- A **Magam járom...** című műsort a békéscsabai Szólótánc Fesztiválon nyújtott kiváló táncos teljesítmények elismeréseként mutatta be az együttes.
- A **Pannon freskó** – Sebő Ferenc zenéjére – egy nagy formátumú tabló az európai műveltség tánc és zene számunkra fontos karaktereinek költői megfogalmazása.
- **Az örök Kalotaszeg** három alkotó: Kelemen László zeneszerző, Farkas Zoltán rendező-koreográfus és Kovács Gerzson Péter látványtervező személyes hitvallása egy szűkebb terület, Kalotaszeg hagyományos tánc- és zenekultúrájáról.

Vásárhelyi László Táncszínpad:

A Magyar Állami Népi Együttes meghívásos pályázatot hirdetett öntevékeny néptáncgyüttesek részére. A sorozaton 6 együttes összesen: 26 alkalommal működött közre.

LAJTHA LÁSZLÓ FOLKLÓRDOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
(Közgyűjteményi Tár)

I. TÁRIRODA, TÁRVEZETŐSÉG

- **Gyűjteménygyarapodás**
966 db hanghordozó, 136 db mozgóképhordozó, 9692 db fotó, negatív és dia, 1614 kéziratoldal
- **Folklórgyűjtések koordinálása (összesen 14 alkalom)**
Terepen készült gyűjtések: Magyarország (1), Románia (10); HH-ban készült gyűjtések (3): Bogártelke, Erdőszombattelke, Ördöngösfüzes, Jászság
- **Külső kapcsolatok fejlesztése**
Együttműködési megállapodást kötöttünk a Háromszék Táncegyüttessel a hang-, mozgóképgyűjteményük archiválásáról.
- **Előadássorozatok**
 - **Népismeit Tudománytár (4 előadás)**
Dobszay László, Hoppál Mihály, Erdélyi Zsuzsanna, Tóth Margit előadása
 - **Új sorozat: Táncházttörténet**
Halmos Béla és Sebő Ferenc előadása
 - **Könyvbemutatók**
- **Informatikai fejlesztés –**
A Folklór Archiváló Rendszer fejlesztése

II. ARCHIVÁLÁSI FŐOSZTÁLY

- **Digitalizálva**
1293 db hanghordozó, 344 db videokazetta, 20 db film, 4848 db fénykép, 1502 kéziratoldal, 1846 segédmédia
- **Archiválva**
1021 db CD, 1370 db DVD
- **Előkatalogizálva**
952 db hanghordozó tartalma
- **Katalogizálva**
697 db hanghordozó és 54 db videokazetta tartalma
- **Szöveglejegyzés**
131 db hanghordozó tartalma (magyar és cigány nyelven)

III. GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

- **Könyvtári gyarapodás**
A könyvvállomány 374 kötettel, a folyóirat-gyűjtemény 57 lapszámmal gyarapodott. Elektronikus médián közreadott kiadványból 68 darabot szereztünk be.
- **Könyvtári feldolgozás**
7000 új, bibliográfiákból származó rekordot integráltunk az adatbázisunkba, így 005 végén a könyvtári adatbázisában **50000 tétel** kereshető.
- **A Lajtha hagyatéka**
 - **Allománygyarapodás**
Lajtha Ildikótól megkaptuk Lajtha előadott műveinek sajtóanyagait, opus szám szerint rendszerezve. Digitális formában hozzájutottunk a Lajtha Ildikónál levő 13 eredeti kézirat másolatához.

- **Feldolgozás**

Sajtóanyagok feldolgozása, a népzenei hagyaték részletes listáinak elkészítése.

- **A Táncház Archívum**

Állománygyarapodási és feldolgozó munka (katalogizálás, szkennelés, digitalizálás, szöveglejegyzés)

- **Médiatári szolgáltatások**

2005 végére a Martin Médiatárnak 450 beiratkozott olvasója van. 2005-ben 1375 olvasói kérést teljesítettünk, melynek során 1574 keresőkérésre válaszoltunk.

NÉPMŰVÉSZETI MÓDSZERTANI MŰHELY (Közművelődési Tár)

1. A felnőttképzés tekintetében akkreditált intézmények számára kötelezően minőségbiztosítási rendszer kidolgozása.
2. A NKÖM ebben az évben elkészítette intézményünkkel a középtávú stratégiát.
3. A Tengertánc program szakmai egyeztetésében, kidolgozásában való részvétel.
4. Az idei évben zajlott az Országos Képzési Jegyzék korszerűsítése. A programot a Nemzeti Szakképzési Intézet koordinálta.

Oktatás

- Népi játék és kismesterségek oktatója képzés
- Népi játszóházi foglalkozásvezető
- Szakképzés, oktató képzés (börtárgykészítő, szőnyegszövő, csipkekészítő, csuhé-szalma-gyékény tárgykészítő szakmában)
- Szakmai szakképesítő vizsgák rendezése a Nemzeti Szakképzési Intézet szervezésében
- 2005-ben pedagógia- pszichológia előadás sorozatot indítottunk a nem pedagógus végzettségű hallgatók számára.
- Szakrajz oktatását kezdtük meg 4x2 órában, a történetgyűjtők részére.
- Képzők Képzője
- Magyar népi ének tanfolyam folytatása, újraindítása
- Továbbképzések
- Pedagógusoknak akkreditált 60 órás tanfolyamok:
- Határon túli képzések
- *Találkozás a néphagyománnyal* c. gyermekprogramban részvétel

Kiadványok

- Fonás, kötés, sodrás, pödrés, a gyékény, szalma, csuhé megmunkálásának hagyományait bemutató CD ROM megjelentetése.
- Helyi Hagyományok sorozat – Lőrincz Etel: *„Bukovinai székek festékes szőnyegei. Hagyományos és új szőnyegek mintakincse, szövés módja”*
- Erdész Judit: *„Népi szabás és díszítés”*
- Megjelent a „Népmesetár” című sorozat újabb darabja: *Az aranyréce. Mesék Moldvából* c. könyv (a 2004-ben már elkészült MC-hez)
- Benedek Krisztina: *Galga-menti játékok*
- Sándor Ildikó: *Ölbeli játékok*
- *Néphagyomány az óvodában* (játék, tánc, kézműveskedés, szokások)
- *„Táncház – Népzene 2005”* CD és MC

Országos pályázatok és kiállítások

- A XVII. Országos Szóttés Pályázat és konferencia – Heves – július 22-28.
- XVI. Országos Fazekas Pályázat – Kecskemét – 2005. szeptember 8-10., kiállítás október 14-től 2006. április 22-ig.
- II. „Százrózsás” Hímzőpályázat – Mezőkövesd – június 3–25.
- Élő Népművészet - XIV. Országos Népművészeti Kiállítás
- Népművészet Ifjú Mestere – A NKÖM megbízásából kapott feladatként zajlott a pályázat meghirdetése (február), a pályázatok befogadása (április), zsűriztetése (május), a nyilvános színpadi bemutatók lebonyolítása (június).
- Az „50 órá” stúdióidő-pályázat tánccházi zenekarok, szólisták részére.
- Forgószél levelező tanulmányi verseny az általános iskolák és művészeti iskolák népzene illetve néptánc tagozatos diákjai számára.
- Kiállítás a 2004-2005-ös tanévben készült hallgatói munkákból és vizsgamunkákból.
- Divatbemutató a Mesterségek Ünnepén.
- A VI. Népi Ifjúsági Kézműves pályázat szakmai programjain, annak előkészítésében, lebonyolításában, zsűrijeiben, konferenciáin való részvétel, valamint a záró konferencián előadások tartása.

Konferenciák és fesztiválok:

- „A magyar néprajzi dokumentumfilmzés hagyományai és jelene” című konferencia megrendezése a Dunatáj Alapítvány és a Néprajzi Múzeum Néprajzi Filmstúdiójának segítségével. Időpontja 2005. december 13.
- A magyarországi szlovák és horvát kisebbségek folklórjának és viselete fotókiállítás- megnyitó ünnepség keretében.
- „A Környezeti nevelés és a hagyomány kapcsolata” kétszer háromnapos rendezvény a Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesülettel közösen szervezve
- 2005. szeptember 30.-október 02.: Hagyomány és korszerűség. Szakmai hétvége, pedagógusok részére a Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület vezetésével
- Modern nevelés néphagyományokkal 2005. január 14.
- Alapfokú művészeti oktatás szakmai napja a Hagyományok Házában 2005. október 26.
- Régi szokás szerint... 2005. október 27. Néprajzos, drámapedagógus, koreográfus, gyermektánc oktató szakemberek kerekasztal-beszélgetése, archív népszokás felvételek bemutatása. A programhoz a jeles napokat feldolgozó fotókiállítás kapcsolódott.
- 2005. augusztus 12-16. között zajlott Szigligeten a III. Népmesetábor
- Hagyomány és természet konferencia.

Tanácsadó testületek:

- Megalakult a 20 tagból álló Népi Iparművészeti Tanácsadó Testületet, amely a főigazgató tanácsadó testülete.
- Felnőttképzési Szakmai Tanácsadó Testület koordinálása

Kelemen László
főigazgató

Szalai Miklós
gazdasági igazgató